

4th week: Conversation: Excuses and wishes (U 13/1). Grammar: The conditional.

Otázky

- Co JSTE dělal o víkendu?
  - Jel jsem na **Pálavu**.
  - Moc špatný. Byla zima. Velká zima. V noci -10°...
  - Měl jsem problém, moje **karimatka** nefunguje...
  - Moc špatný, teď mám rýmu, trochu kašel, bolí mě celé tělo...

Kolik má Venuše let? 50 000 let. Pořád je to ideální žena pro Čechy: **krev a mléko**.-

Je hubená, je akorát 😊

Snídám/jím to, co mám doma.

Objednám Wolt na snídani?

Proč nesnídáte? To není zdravé... jsem unavený...

Co obvykle snídáte?

- Vejce = vajíčka: 2 nebo 3 / maximálně 7
  - Jak jíte vejce?
  - Míchaná vejce
  - Omeleta
  - Natvrdo: 5 minut
  - Naměkko: 2 minuty
  - Volské oko
  - Francouzský toast
- Knedlíky, omáčka
- Chleba a sýr
- Polévka
- Palačinky? Máte čas?
  - Jsou levné... 2 vejce = 12 korun, mléko: 0,5 l = 10 korun, mouka: 120 g = 7 korun; med = honey

4th week: Conversation: Excuses and wishes (U 13/1). Grammar: The conditional.

- Nutella
- Slevněnka / zlevněnka
- (Sale) Sleva je nebezpečná: Sale is dangerous
- Kde to bylo? Na Cejlu...
  - Cejl je fajn...
    - Bratislavská
    - Je trochu hluk: noise
    - Hudba, skupina lidí tady a tam... mluví moc, zpívají...
    - Sexshop, zastavárna (pawn shop), slevněnka, sexshop, sexshop, zastavárna...
  - Je levné tam bydlet?

0 Working with the book (p. 106)

Conditional: explanation + IS materiál

WOULD

Kondicionál (podmiňovací způsob) • The conditional
The highlighted phrases are in the conditional.

Pracoval/a bych, ale musím se podívat, jak dopadl fotbal, tenis, seriál v televizi...
Dopsal/a bych ten projekt, ale musím zjistit, jaké bude o víkendu počasí.
Učil/a bych se, ale musím se podívat na Facebook, co dělali kamarádi o víkendu.
Dokončil/a bych ten esej, ale nejdřív se musím kouknout, jestli nepřišel nějaký důležitý e-mail.

To form the conditional you need the l-form of the verb (read: el-form). This is grammatically known as the active participle and you already know it from lesson 6. You also need the conditional auxiliary (see the table). The verb pracovat is used here as an example.

	PAST	-l-form	conditional auxiliary
(já)		pracoval, pracovala	bych
(ty)		pracoval, pracovala	bys
(on, ona)		pracoval, pracovala	by
(my)		pracovali	bychom
(vy)		pracovali	byste
(oni)		pracovali	by

In the singular the form pracoval also exists. In the plural there are also the forms pracovaly, pracovaly, which differ only in how they are written, and the form pracovala, which is used in formal speech and writing. To keep things simple, we use only the form pracovali.
In everyday spoken Czech the form byste is usually used in the 1st person plural instead of the form bychom. The conditional auxiliaries bych, bys, by etc. are placed in the second position in a sentence. For more information, see p. 209.
Note: When reflexive verbs are used in the 2nd person singular, the final -s of the conditional auxiliary is shifted to the reflexive se or si, for example: díval bys-se > díval by ses, dal bys-si > dal by sis.

Work in groups

0.1 Co byste chtěli? (+acc) PROČ?

Example: Chtěl/a bych nové kolo.

- Chtěl/a bych...
  - Vodu.
  - Smažený sýr, prosím.
  - Mír = peace
  - Lamborghini
    - Jaký model? Nejnovější...
  - Zmrzlinu
  - Velký dům
    - Jak velký? Je 30 pokojů (rooms) ok?
      - Garáž pro 24 aut je ok?
      - Luxusní materiál je ok?
      - Zlatá koupelna (golden bathroom)?

4th week: Conversation: Excuses and wishes (U 13/1). Grammar: The conditional.

- Štěstí: happiness
-
- Mramor (marble) je fajn materiál?

0.2 Co byste chtěli **dělat**? (+ verb in the infinitive) PROČ?

Example: Chtěl/a bych zítra dlouho **spát**, protože jsem unavený.

- Chtěl/a bych... + verb (T)
  - Chtěl bych odejít (I would like to leave)
  - Chtěl bych **opustit** přítelkyni/Brno (I would like to leave my girlfriend/Brno)
    - Pustý = deserted
    - Poušť: desert
- To je ironické...
- Chtěl bych **udělat zkoušku** z češtiny...
  - To je ve vašich rukách...
-
- Chtěl bych **spát**...
- Chtěl bych **pít** vodu, whisky, gin, malý gin
- Chtěl bych pít malou kofolu...
- Chtěl bych pít málo...
- Chtěl bych pít moc... bude víkend, můžete....
- Chtěl bych pít moc jablekvice = calvados...
  - Jablko + vice (alcohol made of that)
  - Vínovice
  - Meruňkovice (meruňka)
    - Moje babička, tedy můj dědeček **pálil** (burned) alkohol...
    - To pálí... it burns
    - Pálivá bolest
  - 220 Kč/1l/100% alkohol
  - Rum: 40 % alkoholu, 0,5 l = 200 g
  - Má hladinku

A

Book, 106/8

1 Making excuses

a) Example: Studoval bych, ALE **nemám čas**.

1. Šel bych do kina, ALE **NEMÁM PENÍZE / NEMÁM KAMARÁDY / NELÍBÍ SE MI TEN FILM** .

2. Spal bych, ALE **NESPÍM / MÁM ŠPATNÝ POLŠTÁŘ / MUSÍM STUDOVAT / MUSÍM PRACOVAT / MÁM RÝMU / MYSLÍM MOC** .

3. Poslal bych ten email, ALE **NEMÁM INTERNET / NEMÁM POČÍTAČ / JE MI TO JEDNO = I DO NOT CARE / NEUMÍM PSÁT**.

a. Mluvíme o vlku...

4. Hrál bych fotbal, ALE **NEMÁM BALON, NEMÁM NOHY / ZLOMIL JSEM SI NOHU / FOTBAL JE PRO ŠAMPONY....** Hokej je pro muže.

4th week: Conversation: Excuses and wishes (U 13/1). Grammar: The conditional.

- a. Speciální český fotbal. Nohejbal: fotbal pro český mozek
  - b. kolová
5. Uklidil bych byt, ALE **NEMÁM POSTEL? // NEMÁM ČISTICÍ PRODUKTY = VODU, SAVO. .**
- b) Example: Studoval bych, ALE nemám čas.**
1. **JEL BYCH / LETĚL BYCH NA MARS // KUPOVALA BYCH OBLEČENÍ // CHTĚL BYCH KOUPIIT NEJLEPŠÍ WHISKY PRO MARTINA**, ALE nemám na to peníze.
    - a. **NEPIJU WHISKY... NEMÁM RÁD. PIL JSEM JEDNOU V ŽIVOTĚ A TO BYLO ŠPATNÉ...**
    - b. **NEMŮŽU PÍT WHISKY...**
    - c. **BYLO MI 17 LET, ŠEL JSEM S KAMARÁDEM PÍT ALKOHOL.PILI JSME VODKU A PIVO MOC. ALE POTOM: NEMĚLI JSME PIVO NEBO VODKU. A MŮJ KAMARÁD ŘÍKÁ: MŮJ TATÍNEK MÁ TADY ATELIÉR, ON MÁ TAM ALKOHOL... JEHO TATÍNEK TAM MĚL MOC WHISKY...**
  2. **TANCOVAL BYCH / ŠLA BYCH DO BARU // STUDOVAL BYCH**, ALE musím ráno brzo vstávat.
  3. **HRÁL BYCH FOTBAL // VSTÁVAL BYCH**, ALE nemůžu se postavit na nohy.
  4. **CHTĚL BYCH ČESKOU MANŽELKU // JEDLA BYCH V ČESKÉ RESTAURACI // ZVRACEL BYCH**, ALE nemám rád české jídlo.
  5. **ZVRACEL BYCH / MLUVIL BYCH // STUDOVALA BYCH // VIDĚL BYCH PŘÍTELKYNI**, ALE nemám na **to/ni (for her)** náladu.

Nový prezident od včera...

2 Making suggestions. Make short conversations according to the example.

Example: Šel/šla bys na pivo? – Ano, rád/a, kdy? / Ne, nemám čas.

MEDICAL CZECH: TM U6 II.

1 Poslech: Talking medicine, CD1/10 ([link](#)). Answer the questions

1. Kde pacient cítí bolest? **BŘICHO; KDE PŘESNĚ? VPRAVO DOLE**
2. Jak dlouho cítí bolest? **1 DEN = OD VČERA**
3. Proč je mu špatně? Co dělal před bolestí? **SLAVIL NAROZENINY:**
  - a. **SLAVIT NAROZENINY: PÍT PIVO, MOC JÍST, CHLEBÍČKY**
  - b. Bůček:
    - i. Břicho, bradavka, brada; bok

2 Poslech: Talking medicine, CD1/11 ([link](#)). Answer the questions

1. Kde bolí paní Veselou ruka? **KOLEM ZÁPĚSTÍ**
2. Jak dlouho ji bolí ruka? **ASI TÝDEN; OD MINULÉHO TÝDNE**
3. Kdy se bolest objevila? **MINULÝ VÍKEND**
  - a. Co dělala, když se bolest objevila? – pracovala na zahradě
4. Kdy je bolest horší? **V KLIDU / PŘI NÁMAZE**
5. Jak paní Veselá spí? **DOBŘE / ŠPATNĚ – BOLEST BUDÍ**

3 Fill in the gaps

1. _____ vás to bolí? – Tady vpravo dole.
2. _____ mi, kde to bolí. – Tady.
3. _____ vás to tady? – Ne, tady ne.
4. Kam se ta bolest _____? – Do pravého ramene.
5. Co tu bolest _____? – Nevím, ale pracoval jsem celý den na zahradě.
6. Co tu bolest _____? – Bolí mě vždycky to po tučném jídle.
7. Co tu bolest _____? – Je to horší, když sedím.
8. Co tu bolest _____? – Je to lepší, když si vezmu něco proti bolesti.
9. Je to horší v klidu nebo při _____? – Je to pořád stejné.
10. Můžete tu bolest _____? – Začíná pod pravou lopatkou a šíří se až do hlavy.
11. _____ je ta bolest? Ostrá, nebo tupá? – Tupá.
12. Je bolest stejná, nebo se _____? – Je stejná.
13. Jak dlouho ta bolest _____? – Asi několik minut.
14. Bolí vás to i v _____? – Ne, jenom přes den.
15. _____ už vás to bolí? – Dva dny.
16. _____ nějaké léky proti bolesti? – Ne, žádné léky.
17. _____ nějaké léky proti bolesti? – Včera jeden paralen.